

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: **esütörtökön és vasárnap.**
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felolós szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó
Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Az anarchista-ellenes törvény.

A francia törvényhozás nagy többséggel szavazta meg az anarchista-ellenes törvényt s ezzel kimondták a republikánusok az anarchizmus irtását. Hogy mennyiben lesz ezen törvény hathatós, azt csak a jövő fogja megmutatni, mindenesetre hatalmas lépés a társadalom szolgálatában alkotni oly törvényt, mely szigorral sújtja az anarkisztikus cselekedeteket. De hát ők maguk idézték fejükre e hatalmas reakciót.

Ez egy kivételes törvény, melynek jellege az, hogy nem egyformán intézkedik minden állampolgárra, hanem csak azokra terjed ki, kik az anarkista párthoz tartoznak, vagy annak tanait hirdetik, vagy valamely követelés keresztül vitelére szövetkeznek.

Az ilyen francziák a közönséges politikai és bírói illetékesség alul kivételnek s a rendőrségnek szolgálnak ki. Ez intézkedik róluk, ügyel rájuk, ítélkezik felettük a nyilvánosság teljes kizárásával, annyira, hogy még a sajtó sem közölhet mást, mint a mennyit a rendőrség megenged. Ugy látszik, hogy a Carnot halála végre reá kény-

szertette a francziákat ezen hathatós eszközhöz nyulni, t. i. hogy felfüggeszszék a rendes bíróságot és korlátozzák a sajtószabadságot.

268 szavazattal 163 ellenében, tehát 105 szótöbbséggel nyert lételt ezen törvényjavaslat s a hosszú és elkeseredett vita mutatja, hogy a szocialisták Franciaországban nagy számmal vannak, kik egy huron pendülnek az anarkistákkal és szolidaritást vállalnak elvrokonaikért.

Délelőtt, délután, minden nap hosszasan és hevesen vitatkoztak s a parlamentben a leghevesebb jelenetek fordultak elő. Mindenekfelett érdekes Jaures szocialista ügyvéd és Rouvier volt opporunistista miniszterelnök párviadala. A szocialista képviselő azt indítványozta, hogy a törvénybe vétessék fel egy új szakasz, mely szerint „minden politikai férfi, miniszter, szenátor és képviselő, ki magát meghagyja vesztegetni, vagy szédelgő üzletekben részt vett, vád alá helyezzessék anarkisztikus cselekedetekre való izgatás miatt”. Ez nem egyéb, mint a francia államférfiaknak, a parlamentnek és a társadalomnak a korrupció vád-

jával való illetése. Korrupció van mindenütt, az kétségtelen, de ha a korrupció a kormányok és a parlamentek által terjesztetik, ez a leggonoszabb metely. Mert ez bátorító példa mindenkinek, ki vesztegetni vagy megvesztegettetni kíván. Ez a vesztegetés és szédelgés szabadsága. Az ilyen korrupció könnyen válhatik a kormánypolitika elvévé, mint ezt a történet számos példája bizonyítja, így Walpoole Angliában, III. Napoleon s legutóbb a bulanzizmus és a Panama-pör. Ám Jaures indítványában nem az fontos, hogy a szédelgő politikusokat a gyilkos anarkistákkal együvé fűzte, sem pedig az, hogy a köztársasági pártot a korrupcióval vádolta. Legnevezetesebb a dologban az, hogy szavazásra kerülén a dolog, Jaures indítványa a francia hivatalos lap szerint 225 szavazatot nyert, ellene pedig 229-en szavaztak s ekként nem több, csupán 4 szótöbbséggel vettett el.

Igy ítél maga a francia parlament önmagáról és a francia államférfiakról. Ez mutatja, mily beteg az a társadalom.

O. O.

Politikai hírek.

Belföld.

Munkások sztrájk-mozgalma.

A fővárosban most egymásután szervezkednek a munkások, hogy helyzetükön javítsanak. Az asztalosok már erősen készülődnek a sztrájkra s most a vas és fémmunkások, bádigosok meg a szűesmunkások is mozgognak s egyre gyűléseznek.

Vasárnap a vas- és fémestergályosok tartottak gyűlést a „Tyukket-recz”-ben.

Augusztus 3-án pénteken a munkanélküliek gyűléseznek a Mária-Terézia-tér 16. sz. a. Napirendjük: Honnan ered a munkanélküliség és hogyan segíthetünk a bajon.

Augusztus 5-én vasárnap délelőtt a 9 órakor nyilvános bádigosok-gyűlés lesz az akácfa-utca 23. sz. a. levő Szin-féle vendéglőben. A gyűlés napirendje: Mi az oka rossz munkaviszonyainknak és hogyan segíthetünk azon?

Ugyancsak aug. 5-ére a szocialisták népgyűlést hirdetnek, mely a Mária-Terézia-tér 16. sz. a. lesz. Tárgyalni fogják: a parlament tevékenységét és a szocializmus demokraták követelését.

Külföld.

A kínai-japán háború. A Kölnische Zeitung egy londoni híre szerint oda a Peninsular Oriental Steamship Compagny Shanghaiból azt az értesítést küldötte, hogy Kína és Japán között a hadüzenet megtörtént s hogy az ellenségeskedések már javában folynak. Korea és Japán között a kábelösszeköttetés megszakadt. Ugyancsak a Kölnische Zeitungnak Pétervárról azt jelentik, hogy a

TÁRCZA.

Fiók-Robinetti a bíróság előtt.

Írta: **Hevessi Jenő.**
(Folytatás és vége.)

— Egy próba nem a világ, bíró ur... Kölyök koromban többször is a földhöz teremtöttek...

— Hát maga Kamasz, mit mond ehhez?

— Én kéröm azt mondom, hogy...

— Mit mond?

— Nem mondok semmit.

— No hát majd mondok én!

Mondott is olyat, a minőt bíró még talán soha sem mondott perlekedő feleknek:

— Álljanak ide a középre. Mikor hármat olvasok, akkor kezdjenek el birkózni. Minthogy panaszos Kamasz Andrásnak tanuja nincsen, panaszlott Kuczora István pedig a cselekményt tagadásba veszi, ugyanazért kénytelen vagyok a meghozandó ítéletet a birkózás kimenetelétől függővé tenni. Tehát rajta!

Kamasz és Kuczora mosolygó ábrázattal állottak ki a terem közepére. A jelenlevő ügyvédek pedig kíváncsian lesték a további fejleményeket.

A bíró hirtelen elkiáltotta magát:

— Csülökre magyar!

Az egyik ügyvéd felfogván a dolog humoros oldalát, nevetve toldta hozzá:

— Ne hadd magad Schlésinger!

— Bizza csak rám az ur! — hunyorgatott savószinű szemével Kamasz, a panaszos.

A bíró komoly arezezal olvasta:

— Egy... kettő... há-rom!

Az ellenfelek hirtelen átkarolták egymás derekát. Mindkettő megvédeni igyekezett az ősei jussát.

Egyik sem hagyta magát.

Körülbelül két perczig viaskodtak, midőn Kamasz végre dühösen átfonta karjaival a nyugodtan védekező Kuczora derekát és nagyot roppantva rajta, hirtelen a földhöz teremtette. Csak egy porzott belé a tárgyalási terem.

Az ügyvédek majd eldőltek a nevetéstől.

Kuczora a derekát egyengette. A bíró komoly maradt.

— Még egyszer! — parancsolta a küzdő feleknek.

— Talán elég lenne kéröm? — vető ellen a vádlott.

— Itt én parancsolok! — kiáltott a fiók-böles Salamon. — Folytassák!

Hévvél fogtak másodszor is a birkózáshoz.

Most is Kamasz lett a győztes.

Az ügyvédek szemeiből a nagy nevetéstől a könny is kiesordult.

Kuczora pedig jajgatott és szidta a birkózók atyaistenét.

A bíró azonban megőrizte komolyságát.

— Még egyszer! — adta ki az utasítást a viaskodóknak.

— Kedves drága bíró ur, elég lősz mára, majd inkább máskor! — nyöszörgött a szegény vádlott.

— Hallgasson!

— Jaj, hogy hallgatnék, mikor a derékam majd kettőbe szakad a fájdalomtól!

— Még egyszer! — parancsolta a bíró vészitjölő arezezal. Három a magyar!

— Nem vagyok magyar!... Oláh vagyok, rácz vagyok... mindön vagyok, csak magyar nem! Döglött kutya vagyok, semmi más!

Akárhogy protestált is ellene, mégis folytatnia kellett a küzdést. A bíró fűtyült és neki táncolni kellett, akár volt kedve, akár nem.

Az ügyvédek egyike megjegyezte:

— Büszkék lehetnek mindketten, hogy a tekintetes bíró ur előtt birkózhattak. Maga Kamasz valóságos fiók-Robinetti, maga Kuczora meg Masson. Hát csak rajta!

És hévvél viaskodtak tovább.

Egyszerre tompa zuhanás és a vádlott fájdalmas nyekkenése hallatszott.

Harmadszor is a panaszos győzött.

A fiók-Robinetti és az ügyvédek még mindig mosolyogtak.

Mostan pedig panaszosan nyögött és annyi ereje sem volt, hogy az ajtóhoz másszon. Ott maradt a terem közepén mozdulatlanul.

A szóbeliség és közvetlenség elvét fényesen érvényre juttató „bizonyítási eljárás” ezzel befejezve lévén, a bíró

koreai háború az orosz kormánynak ez időtájt nagyon kellemetlen, mert az orosz-koreai határon levő orosz csapatok a kínai és japáni csapatok mellett számba se jöhetnek, a csapatok erősítése pedig néhány hónap előtt nem igen történhetnék meg. A kireai kérdés akuttá válását az orosz kormány csak néhány év múlva várta s ez magyarázza tartózkodó magatartását.

Peking és Tokio között a tárgyalások még mindig folynak. A semleges hatalmak remélik, hogy még békésen meg lehet oldani a viszályt. — Nadasaki környékén japán hajók megtámadtak több kínai szállítóhajót, amelyek éppen berakodtak és így nem védelmezhetők magukat. A japánok elsüllyesztették a kínai hajókat, amelyeknek a legénysége a tengerbe fult.

A japánok állítólag elfogták a koreai királyt és tuszul tartják.

A kábel-összeköttetés Korea és Japán között múlt hónap 23-án megszakadt.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Washingtonból: A Baltimore amerikai hadihajó parancsnokától Csemul-póbból tegnap a tengerészeti miniszteriumhoz távirat érkezett, amely tudatja, hogy a japánok elfogták a koreai királyt.

A Baltimore parancsnoka tengerészatonaságot küldött Soeulbe az amerikai követség védelmére.

Tientsinből érkezett hírek pedig azt erősítik meg, hogy az ellenségeskedések már megkezdődtek és az összeütközések küszöbön állanak, habár a hadüzenet nem Tokióban sem Pekingben hivatalosan még nem történt meg, sőt az itteni körökben azt hiszik, hogy a hadüzenet csak néhány nap múlva fog megtörténi. Az első ellenséges cselekedet abból állott, hogy egy japáni ágyunaszád a „Kauschung” kínai szállítógőzöst elsüllyesztette. A „Kauschung” legénysége életét vesztette.

Belcev gyilkosa. A Bukaresti kormány hajlandó Belcev gyilkosát, Arnautot kiszolgáltatni. Arra való tekintettel, hogy politikai gyilkosságról van szó, a fennálló nemzetközi megállapodások értelmében a bolgár kormánytól valószínűleg azt fogja

követelni a kormány, hogy az ügy a Romániában fennálló törvények szerint ítéltesse meg, a melyek szerint Arnaut nem volna halálra ítélhető, mert Romániában a halálbüntetést tudvalevőleg eltörölték.

A párisi anarkista-pör. Késő éjjel végződött a Maunier-pör vég tárgyalása. Az esküdszék a vádlottat bűnösnek mondta a Loban-kaszárnyában és a Very-vendéglőben elkövetett merénylet elkövetésében, de tekintetbe vett enyhítő körülményeket. A bíróság életfogytig való kényszermunkára ítélte. Maunier nevére mondotta: — Annyi ideig ugysem él már a mai társadalom. Bátorság barátaim, éljen az anarkia.

Ujdonságok.

— **Megyénk főispánja** az 1893. évi tanítói közgyűlésen tett ígéreteihez képest mindazon tanítóknak, kik azon közgyűlésen részt vettek, nyomatásban ingyen küldötte meg T. Erdélyi Károly polgári iskolai igazgató okleveles gazda „A Mezőgazdaság népszerű kézikönyve” című munkáját.

— **Hymen.** Helyi Szűcs József mézárós folyó hó 29-én tartotta menyegzőjét Jancsó Ida, Jancsó István kedves leányával. Boldogság és szerencse kísérte életükön.

— **Dr. Cseh Károly** közegészségi felügyelő Alesernátonban meghalt. Hétfőn temették el általános részvétel mellett.

— **Sztrájk.** Czimbalmos Ferencz helyi műasztalos műhelyében dolgozó asztalos legények közül a munkát vagy 10-en beszüntették s két napig sztrájkoltak, fizetés-felelőlést kérve. Csak miután a fizetés javítást megnyerték, álltak múlt hétfőn ismét munkába.

— **Villám.** Múlt hó 28-án szomszombaton d. u. Kézdí-Vásárhelyen nagy felhőszakadás volt s a villám Pataki rendőr lakásának fedélzetébe ütött. Két szarufát a csuéstól lefelé szilánkokra zuzott s egy helyen a fedelet is fölgujtotta, azonban gyorsan eloltották. Innen a közeli kerítés sásfáján, melyet szintén összepörkölt, a földbe szaladt. A szobában levő anya kisdédével karján a nagy légnemzés és ijedség következtében székéről lefordult, de egyéb baj nem történt.

— Ugyanekkor Gelenczén az aratókat is künn találta a zivatar s az elől négy munkás egy kalangya alá menekült, melybe nemsokára beleütött a villám. Hárman szörnyet haltak a negyedik életéhez kevés a remény.

— **Jég.** Szász-Hermány határán és környékén múlt hó 28-án nagy jég volt s a termésnek nagy részét tönkre tette.

— **Dáskálók Kovásznán.** Múlt vasárnap, a Sepsi-Szentgyörgyön magyarul tanuló dáskálók Kovásznára csináltak egy kirándulást. És körülnézének Orbai székhelyén, néhány nevezetesebb látványosság mezeimlése végett. De mivel nem csak a szem, de a test is megkívánja a magáét, délből a „Sétatérhez” címzett kertben gyűlt össze a 70 tagból álló társaság, hol busongó, bánatos honfiénekeket zenyezve és anyai nyelvükön elégiték ki a gyomor követelményeit. Igazán jó, csendes fiúk, kiknek talán eszébe sem jut az állam, a magyar nép ellen demonstálni, hol kisebbségben vannak. A nemzeti öltözetben kirukkolt népevelők vágyakkal és ábrándokkal teljes és összhangzatos énekét nagyszámú közönség hallgatta — távolról is. A kirándulók a délutáni vonattal példás rendben utaztak vissza Sepsi-Szentgyörgyre, hogy zengzetes nyelvünk elsajátítását ezéző törekvésükben hosszas megszakítás ne álljon be.

— **Menyő.** A honvéd laktanya őrhelyén őrtálló katona közelében a múlt szombati nagy vihar alkalmával leesapott a villám s a katona annyira megijedt, hogy a faköpenyegből kiugrott és tisztelettel.

— **A bosszu.** Hat eszmadia legény sétált késő este egy sorban a járdán s hátulról valaki közülük egyet egy hatalmas bottal úgy fejbe kollintott, hogy menten összeesett. Társai szétfutottak s a tettest keresik.

— **Leltározás és revolver.** Barabás Gábor albisi lakos és rokonai együtt voltak a hagyatéki leltár fölvétele alkalmával s folyt a családi pör-patvar, mint az már ilyenkor szokás, de később annyira elmérgesedett, hogy Barabás Gábor revolvert rántott elő s Mihály Andrássra lőtt, kinek könyökét zúzta szét a golyó.

Erre, a jelen volt falusi bíró Bod Márton és többen megragadták Barabás Gábort és leteperték, de a revolvert nem sikerült kiesaverniök kezéből s az dulakodás közben másodsor is eldőrdült. A golyó Bod Mártonnak oly szerencsétlenül furódott hasába, hogy pár napi kinos szenvedés után, kedden meghalt.

— **Lemhényben** a múlt hó 25-iki nagy vihar elől sietve menekült a mezőmunkások egy csoportja a faluvégén lakó Karats István házába, de egy 7 éves gyermeket a sietségben künn feledek a burgonya földön s a jég annyira összeverte, hogy eszméletlenül találták meg, midőn keresésére indultak. Életéhez kevés a reménye.

— **Ipari szakiskolák a székelyföldön.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara — a legközelebbi tanévre való tekintettel — felhívja a szülők és az érdekelt iparosok figyelmét a kerületben lévő alábbi szakiskolákra és tanműhelyekre: Állami fa és fémipariszakiskola Marosvásárhelyen (Agyagipari tanfolyammal). Államilag segély. vállalati szövötműhely Csikszeredán. Állami kő-és agyagiparés szakiskola Székely-Udvarhelyen. Államilag segély. gyermekjáték-készítő tanműhely Gyergyó-Szent-Miklóson. Államilag segély. vállalati gyermekjáték-készítő tanműhely Marosvásárhelyen. Államilag segély. nőipariskola Sepsi-Szentgyörgyön. Építő-ipari téli tanfolyam Marosvásárhelyen (a fa és fémipari szakiskolán). Mint ez adatokból is látható, a kamara területét képező székelyföldön a kereskedelmi miniszter támogatásával, szép számmal állanak már fenn ipari szakiskolák, tanműhelyek és szaktanfolyamok. Az iskolák azonban ezújknak csak úgy fognak valóban megfelelni, ha egyrészt a szülők, másrészt az iparos közönség bizalma azok felé fordul, előbbieket az által, hogy gyermekeiket küldik azokba jó és szakképzett iparosokká leendő nevelése végett; utóbbi az által, hogy az ipari szakiskolákat végzett ifjúságot alkalmazza üzletkörében s ez által egyrészt tért nyit a szakiskolákat végzett ifjúságnak ismeretei érvényesítésére, más részt pedig hozzájárul egy valóban nemzeti iparos törzs teremtéséhez.

komoly arecezal kihirdette előttük az ítéletet:

18619/893. bf. szám.

Ő felsége a király nevében!

A kenyere-téglási kir. Járásbíróság mint bünyenyítő Bíróság Kamasz Andrásnak Kuczora István elleni panaszos ügyében a mai napon megtartott tárgyalás alkalmából a következőleg

Ítélt:

Panaszos Kamasz András panaszával elutasítatik, panaszlott Kuczora István pedig az ellene emelt vád terhei és következményei alól felmentetik.

Indokok:

Panaszos Kamasz András a tárgyalás folyamán előadja, hogy őt Kuczora István az uezán megtámadta és a földhöz esapta, mely cselekmény által könnyű testi sértést szenvedett.

Minthogy pedig a tárgyalás folyamán világosan kiderült az a körülmény, hogy panaszos sokkal erősebb, mint a bepanaszolt Kuczora István, hogy tehát ez panaszost nem is csaphatta a földhöz;

minthogy pedig panaszos Kamasz András az általa felhozottakat mivel sem tudta beigazolni;

minthogy végül panaszlott tagadja a vád tárgyát képező cselekmény elkövetését;

ugyanazért panaszos Kamasz András panaszával elutasítani és panaszlott Kuczora Istvánt az ellene emelt vád terhei és következményei alól felmenteni kellett.

Kelt a kenyere-téglási kir. Járásbíróság-, mint bünyenyítő Bíróságnál 1893. október 2-án.

Dr. Gyökér Antal
kir. albiró.

*

Aki nem hiszi, hogy ez így történt, az ne sajnálja a fáradságot, hanem kérje ki a kenyere-téglási bünyenyítő járásbíróság irattárában 18619/893. szám alatt elfekvő iratokat és meg fog győződni arról, hogy a fenti történet nem a képzelet születte, hanem valóban megtörtént esemény.

Ezek után igazán kíváncsi vagyok arra, vajjon mikor nevezik ki dr. Gyökért táblabíróvá?

REGÉNYCSARNOK

Haida.

— A „Székelyföld” eredeti regénye. —

Írta: Hajdó Ödön.

(Folytatás.)

II.

Any a és leány.

— Anyám! Mondotta-e neked atyám terveit és szándékát? Ismered te azon Fakardin Ezrát, kit emleget? — kérde Haida anyjától, midőn magukra valának.

— Nem leányom, én őt nem ismerem, de férjem elbeszélte az esetet és kérve-kért, beszéljelek reá, jövőd boldogságodért, hogy vállalkozz ezen utra velem, az én kíséretemben.

En azt a választ adám neki, hogy a mennyiben tőlem telik, segíteni fogom ezéjét, de a te akaratodat nem befolyásolom, mert ugy is tudom a Koranból, hogy sorsunkon nem változtathat akaratunk.

— Mily jó vagy anyám! De mert csak gondolod, hogy én a szegény

khodsa leánya beillem a fejedelmi hárembe, én, a ki oly keveset tudok, ki még nem ismerem az életet sem... ott a fejedelmi fényben boldog leszek? Oh, szólj kérlek, mondd meg, mit sugalmaz anyai szíved?

— Kedvesem, a kényelem csak a gazdagoknak termett, mi szegények azt nem ismerjük, de ha sorsunk belevezet, ugy nagyon hamar megtaláljuk magunkat, sőt el is feledjük, hogy az másképp is volt vagy lehet.

— Ne nehezedjék tehát gondkép fejedre, ha megillet-e fejedelmi férj?

— Szép vagy, jó vagy és két tulajdonodban benne van az érték, mely méltóvá tesz fejedelemre, porra egyaránt. Vezessen szíved és vezessen Alláh, ki sorsodat kezében tartja.

— En teljesen Alláhra bízom magam anyám és reád. Az én vágyaim nem terjednek túl látókörömön, nem tudok képet alkotni magamnak a férjéről és az életéről, pedig ugy vágyom érte, ugy dobog a szívem, ha reá gondolok, de én még nem találtam olyat, ki lekötötte volna figyel-

— 900 frtos utazási ösztöndíj.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét a kereskedelemügyi miniszter ur által a „pesti magyar kereskedelmi bank” adományából kitűzött 900 forintos külföldi tanulmányuti ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly iparosok, kik valamely hazai iparos iskolát jó sikerrel végeztek, mely körülmény iskolai végbizonyítvánnyal igazolandó. A folyamodványok a kereskedelmi miniszterhez címelve a marosvásárhelyi kereskedelmi iparkamarához nyújtandók be folyó évi augusztus hó 31-ig. Tanulmányozás tárgyául a miniszter ur azon kérdést tüzte ki, hogy mily módon és eszközök által lehetne köté és szövészeti gyáriparkunkat fejleszteni; összehasonlítás teendő hazai szövőiparunk s a nyugati államok ugyanez ipara közt s részletesen tanulmányozandók azon okok, melyek ez iparunk fejlődését nehezítik és azon eszközök és módok, melyek annak fejlesztésére vezethetnek, és hogy mennyiben tehetne a gyáriparral kapcsolatosan a házi iparosokat is állandó foglalkozással ellátni. E célból az ösztöndíjas által különösen Német-, Francia- és Angolországok e tekintetben fejlett szövőipari viszonyai tanulmányozandók. Oly pályázó, ki alapos iskolai előképzettség mellett a tanulmányul kitűzött kérdés tekintetében már elméleti vagy gyakorlati irányu tanulmányokra hivatkozhatik, illetve olyanokat kimutathat, nemkülönben a kellő nyelvismeretekkel is bír, az ösztöndíj oda ítélésénél előnyben fog részesíttetni. A tanulmányul tartama 6 hónap mely idő befolye után ösztöndíjas a kitűzött kérdésre vonatkozó tanulmányozásának eredményéről jelentést tartozik a nevezett miniszterhez bemutatni.

Köszönet nyilvánítás.

(Folytatás.)

A kézdivásárhelyi önkéntes tűzoltóegylet olvasóköriének május 14-én és július 1-én a Nagy Ferencz ur részében rendezett jótékonyezélu nyári mulatsága alkalomával szívesek voltak az egylet érdekeinek támogatása céljából felülfizetni a következő kegyes adakozók:

Janesó Károly szües 20 kr., Nagy Mózes Dániel 20 kr., Bokor Lajos törvényszéki irnok 20 kr., Sükös Károly 40 kr., Tuzson György 40 kr., Fitus György 20 kr., Wéber János őrmester 20 kr., N. N. 20 kr., Boros János őrmester 20 kr., Jordáky József 20 kr., Pávik József 20 kr., Bíró Antal 20 kr., Fülöp Sámuel 20 kr., Kapusi István 20 kr., Benkő Sándor esernátóni 20 kr., Benkő Dénes 20 kr., Benkő Dániel 10 kr., Janesó

Lajos 10 kr., Tóth József 50 kr., idősb Szöcs Bálint esizmadia 20 kr., Beke András 20 kr., Szász Dániel 20 kr., Vén Ádám 20 kr., Janesó Pál 20 kr., Szabó János 20 kr., Pong-
(Folytatni fogjuk.)

Csarnok.

II.

Egy drótos tót levele a szerkesztőhöz.

Tekindetezs uram!

Mióta polgari házodaszat tudom törvinnek valonág lenyi, zenyim mestersége után zinkabat szeretem latnyi. Van izs zeredménye nátyon sokat, mert azota sort izsok esalamadélva palenkaeskaval.

Egy kriglíz üveg nimet racziohoz teltek két deezi gugyieskát, a minden totacskak italát, s ez így nagy finyüzkedizs Szvatoplug nemzetsiginil nala. Be leket tüle zerösen esudalkoznyi, izs lehet latnyi vilagot üneki miata szíp szivarvanyozs színbe, mint latag volt klerikaliztaeskagok förendhaz 21 szavazatya után zorszag egít. Izs lehet ümiata zerös kaczenyamerezs betegsigbe esnyi, mint sok tisztelendurakog polgari házodasz megsszozatolazsa után bubanatyukba.

Ság ippeng nem rígen meglatam zujsagba, hogy tekindetezs Pan szerkesztő zenyim mazsik level felvete zujsagjaba. Keszenyem, nátyon keszenyem zsivezsigit, hogy szeginy totoeska ziraskajat nem teczet papirosazs kosarkaba propo... zakarok mondanyi: deponyalni. Bozse moj! de ervendetem mikor neveeskimet zujsagba latam. Ez tebet sohase nem törtinte velem. Megizs van hat zigazsag földön. Ná de zirok izs meg sokakszor, ha Pan szerkesztő meg nem haragugya írte. Ugy-e, nem megharagusza ezirt ram?

Mozst megint törtinte velem nagy Mozst megint törtinte velem nagy zesemény, melyben huzta kurtajat dologsagnak in. Meg izs ziom. Hat viezinalizs vasutyikon elmentem varmegyijikbe, mert azt nikem teztalta vot szegin meghalta nihai zidezs apam.

— Miklóz! — így szóltá hozam halalozs agyan. — Ság ott meg van jó világ. Cseripedinyek eldoradoja

az, totoeskak paradicsuma az meliket megyit níked hágyok. Mig drotod van el ne partoly tüle. Ha szeginyeb nem izs, de gazdagab se nem leszel bene. Ot a nagy tituluzst nen szeretyik. Ha szikuluzst zerösen felituluzsolod, kikergetye hazbul tígédet. Azt hiszi esufolkodolsz vile. Jo, szelid izs szeryiny nip az nátyon. Tehat ehez megtartesad magadat!

No hat edig ugy izs tetem. „Zaszonkam” izs „zuracskam”-nak titulaltam szikuluzs zatyamfiat. Izs ez jó vot ugy. De mult hiten zerösen megjartam miata.

Ippeng egy fürdői falu zutezakon kiabalkoztam, hol izs ajalgatam zenyim tudományat: „drotosztasik zaszonyom!” Izs mig se nem keletem senkinek.

— Bizomson zinepsik van it izs, gondoltam, azért nem drotosztatnyi senki. Izs hat mentem egy koresmaba be, mert aba sok munkam van mindenütt zorszagba.

— Nem drotosztatnyi zaszonyom, mondok koresmarozsninak.

Ná, hiszem vot izs nemulazs kirdizsemirt. Zaszonyi alat nekem szökte, mint dühüzs maeska, izs zenyim két szíp szememet majd szinte kikaprazsta, izs kiabalkodot:

— Szentelen, gyalazatozs, pimázis, semihazai zember, kitakarogyal inén, soha ne meg lassalak itend tebet, ság mikor hatam kezepit. Izs oiant vagta seprüvel portikaeskamra, hogy akorat szolota mint egy ukacziuzs agyu.

Azt se nem tudom hogy irkeztem uczara, ugy jedtem meg zaszonyi haborutul. Nen tutam mit vithetem borkoresztelüni zaszonymnak, ki küldöte engemet pokolba megsülnyi. Mentem hat tova, de nen pokolba.

Egy szeginy háznal megin beniztem. Gondoltam szegin zember joban fogagyak totoeskat. Egy czifrasagozs szegin fehirnip vota honn.

— Drotosztasik zaszonyom? kirdeztem alazatosan.

— Tyüh, szentelem, — rivalkوتا ram az izs.

— No, no, zaszonyom! Ne haragugya, kirleltem őt.

— Ság zaszonyom? kérdezte mirgesen zösem.

— Ides zaszonyka... dadarogtam ujra.

— Ejnye gazember tut zember, mi vagyom-in?!

— Tisztelt zaszonyasag, arverezketem feneb tituluzst.

— Mit, ság tisztelt?! s ojan let kipe, mint rak főve.

— Hat tekindetezs zaszony, szoltam zerösen megjedve, de mar masodig minutaba fehirnip egy kartya vizet ugy nyakamba öntöte, hogy hittem zaporeső van.

Sok helyeken beniztem azutan s szegin formanal, iparozs kolegamnal izs ismeretleneknel, de mihejt montam: „zaszonyom”, ugy ki kergetinek, hogy boeszkorkam sem nem írte a földet. Izs mig ekor sem nem tutam mit vithettem nekik, hiszen mazskor nem így fogadtak zengimet.

Vigre egy helyen ugy jártam, hogy sohase nem hittem.

— Drotosztasik zaszonyom? — kirdeztem haziasszontul, de ság akor vetetem iszre magamat; nem jól szolotam.

Hanem zaszonyasag nem meg haragudta írte, pediglen latam, hogy igazandi zurihaznal vágyom. A helyette hogy megszidalmazta volna Miklózskat, le ültete haz előt.

— Ná becsuletezs zember, monta szípen nekem, ippeng jokor gyüte. Van drotoznyi elig. Izs adott munkat, mit becsuleteszen elvigeztem. Zaplatyit izs, itelt izs kaptam irete eleget, pedig nagy tituluzst felejtetem elmondanyi.

Mikor aztan egy ismerősömnek elmesiltem, hogy jartam aba faluba, azzal világositota fel zenyim elmijit:

— Jaj baratoeskam, most ojan vilagsag van, hogy azt te nem tudsz. Azirt kergetek ki sok helyen, mert nem montad ugy, hogy: „drotosztasik naesagozs zaszonymag!” Izs hogy igazi zuraknal sehol nem ki szalasztotak kapun, azt megirtelmezed abol, hogy: a ki nem naesaga, az mozt mind naesaga s a ki naesaga, az mozt nem naesaga szikuluzsna.

Mozst mar irtetem jo izs, roszt fogadtatazst. Szegin idezs jo apám hogy elmaradtunk mi vilagtul. Latod ha nem meg haltal vona, te izs keketelhetnil nagy tituluzst. Hej, de azirt mig sines van mar meg jo vilaga régi, mit montal sokszor nekem. Cseripedint izs irezfazikaeskkak, vazs

mem, kihez vonzalmat, ragaszkodást éreztem volna s nagyon félek, hogy a koreai fejedelem, kinek atyám szánt, épen azok közül való, kik nem bírják megnyerni ragaszkodásomat.

— Ne félj, leányom, a fény vakit s gyorsan születik a nő keblében édes szerelem helyett, különösen ha nem ismeri azt, gyöngéd, simulékony érzés, ha körül van véve oly kényelemmel, minőt addig tán álmodni sem mert. A szegénység és nyomor még a szerelemre is kiterjed, lehüti az a legforróbb érzelmeket s mihelyt a kenyér szüksége lép előtérbe, elhalványul a legodaadóbb szenvedély is. Szerelem és gondtalanság együtt jár s a legforróbb szív kihül, ha a nyomor kíséri lépten-nyomon, vagy ha a szükség gondja nehezedik reá. Én és atyád még fiatalok voltunk, telve édes reményekkel egy szép jövő iránt és mi maradt nagy reményeinkből, te, egyedül te, mert rajtad kívül semmink nines, te vagy a mi kincsünk, örömünk.

Fiatallány voltam akkor, olyan, mint te, atyádat egyszer láttam és

hozzá vonzott szívem. Örvendtem, ha néztem délelőz alakját s üres volt a nap, a hét, ha nem volt alkalmam látni őt. Kényelemben növekedtem fel s az anyai szeretet melege sugározta életem körül, de a mint szívem megszólalt, teher lett nekem mind e jó, mert hiányzott ő boldogságomból. Elhagytam hát az anyai házat érte, fejemre zudítam az átkot s azóta az fáj szívemnek itt a mélyben, mit akkor oly könnyedén eldobtam magamtól. Férjem szenvedélye hamar lehült, helyébe lépett a hideg közöny s én megtanultam, hogy semmi sem örök e földön. De kiábrándulásom későn jött, akkor anyám már nem volt többé s elvesztém mindazt, mihez még reményem volt. Később, hogy te születél, már új öröm várt reám és elmosta bánatom, mig atyád szerenestlensége újból fölnyitá azt. Mi vár még reám, azt nem tudom, csak azt, hogy most már életem ezélja te vagy, te hozod meg örömöm, s egyedüli óhajom, vágyom az, hogy boldog lehess e földön, boldogabb, mint én valék a multban.

— Szegény anyám, te mindig oly jó valál és a sors mégis megvonta tőled kegyeit... De nem, adott neked egy mindentpótól szeretetet, az én leányi szeretetemet, mely meg nem változik irántad soha. És ha te szeretél, anyád nem szeretett eléggé akkor, midőn átkra nyitá ajakát fölötted. De várj csak! Nemde azon átkból reám is jut egy rész? Oh, én nem félem, mert tudom, hogy anyád átka nem szívből fakadt; a keserűség elvesztésed fölött, sajtolta ki ajakán s muló ágyán visszavonta azt. Oly nyugodt lehetsz tehát, mint biztos vagyok én, hogy te sohasem változnál meg leányod iránt — irántam. Ugy-e anyám?

— Nem kedves leányom, mert ha téged ér csapás, én részese leszek; ha szomorkodni fogsz, osztozom bánatomban s a mi téged fog sújtani, engem bizton letör. De ha boldognak tudlak, ugy örömmel fogom lehunyni szemeim annak idején s nyugodtan megyek Al ah birodalmába Mahomed karjai közé, hol nem lesz bánat, nem lesz keserűség, hová nem kísérend a

földi emlék s a hol várni fogok reád, hogy soha többé el ne váljak tőled.

— Ugy, ugy anyám szeress, mert én is oly nagyon szeretlek, hogy tőled ha válnom kellene, életem lenne a bér. Silány volna az, eldobnám magamtól.

— Mit beszélsz leány? Hiszen el kell válnod tőlem, hogy férjed oldalán boldog lehess; boldog, a mit csak megismerni fogsz. Nem kell anya ahhoz, nem kell teher. Vagy nem mondám, miért hagyám én el a szülői házat?

— Igen, mondtad anyám, de én nem vagyok szerelmes.

— Majd az lehetsz s akkor meg fogod tudni, mint törpül el minden más érzelem e mellett. De hallgasd meg, elmondom nővérem Fiala történetét, ki hogy elhagyám a házat, szülőim kedvence lett. Akkor még szülőkelyünkön, az ide két órányira fekvő Halkinban laktak. Atyám Mekában zárándok uton volt.

(Folyt. következik.)

labosocskak váltottak fel. Nohiz az illet, nagy a titulusz izz fogy a vitulusz divatyirt!

Matkának izz irtam új divatyru, izz hogy meg ne haragugya ram, így tituluszoltam meg szeginkit: „nagysagozs Zabranek Panuska kis-aszon nagysagozs matkam!” Mert hanem, ha divatyot megszagulja mazstul, soha nem lesz parom.

Utazasomba azota kuncsaftokat izz feltituluszolom zerösen s mar vagy 50 faluba jo zeredmynyel hasznaltam izsmerösöm receptyit, mert azutan vágyon zaplatyim izz, dolgom izz, söt sok helyen nimely szikuluzs hölgyek új fazikaeskat ság supan azirt elreposztenek, hogy tituluszolas következményeben legyen dolgom „nacsaga“-eknal.

Tekindetes urnak pedig vágyom Kelt zirasom Olt partjan, jul. 24. alazatozs szolgálja

Trsztenak Miklozs, m. p.
izz tituluszdivaty kiaknozoja.

Mezőgazdasági közlemények.

Takarmánytermelés a tarlóban.

Hazánk sok vidékén takarmány-ínség fenyegeti a gazdát. A tavaszi szárazság miatt igen kevés lesz az anya-széna, a mesterséges kaszálók vékonyan fizettek, a gabona-szalma rövid, sok helyen pedig a hecszteni legyek, jégverés s egyéb csapások következtében a rendes mennyiségnek felét is alig adja meg; a tengeri fejlődését látva: valami bő szárter-mésre itt sem számíthatunk. Ehez járul még, hogy a legelők elsülése miatt, már most, nyár közepén rá kellett fogni a jószágot a szálás takarmányra nem egy helyen, úgy hogy a gazdák már is aggódva gondolnak rá: mivel fogják állataikat kitelletetni?

Igy állván a dolog, bizonyára nem cselekszünk felesleges dolgot, ha rá irányozzuk gazdáink figyelmét a tarlóveteményekre. Ezek képezik még az egyedüli menedéket, ezek segítségével szabadulhat a gazda még most a fenyegető takarmány-ínségtől.

A külföldön rendszeresen és nagy sikerrel üzik a tarlóban való takarmánytermelést, míg nálunk csak elvétve gyakorolják néha és akkor is rendszeren nem a legalkalmasabb növényeket választják meg hozzá. Ha azonban rendes időben, midőn takarmány van elég, nem bír is elsőrendű fontossággal a tarlónövény termelés, életbevágóbb ilyenkor, midőn jószág-állományunk megélhetése s ezzel együtt legnagyobb gazdasági érdekeink függhetnek tőle.

Ha tarlóban takarmányt akarunk termelni, akkor az előkészületek legfőbb ideje már itt van. Mert igaz, hogy a jövő hónapban is lehet még tarló-növényt vetni, de a talaj előkészítéséhez már most haladék nélkül hozzá kell fogni, aztán a vetőmag beszerzése is időbe, utánjárásba kerül.

Tarlónövény alá olyan jó erőben levő táblákat választunk, a melyekbe tavasziak vannak szánva, mert a tarlónövény lekasztálása után, alig volna már arra időnk, hogy a talajt ősziak alá kielégítő módon elkészíthetnénk s különben is — a mi igen fontos — a tarlónövények némely fajtái áttelelnék s a jövő év május havában, korai második kaszálást adnak, ami pedig valóságos megváltás a takarmányhiányukkal küzdő gazdára nézve.

A talaj előkészítését, az u. n. tarlóbuktatással kezdjük meg, a mire nézve igen fontos az, hogy a gabona letakarítása után, — még a keresztek behordását sem várva meg — lehetőleg azonnal végrehajtsuk, hogy a talaj ki ne száradjon. A munka gyorsítására kiváló jó szolgálatot tesznek a több-vasú ekék.

Ha a talajt kellőleg előkészítettük, akkor azonnal hozzáfogunk a vetéshez. Vethetünk pedig többféle növényt, de mi csak azokat soroljuk itt föl, a melyek a mi éghajlati viszonyaink közt legtöbb sikerrel bíznak.

Ilyen legelőszőr is a köles. Ezt szokták hazánkban tarlóba leginkább vetni, különösen a Duna-Tisza közén, hol sokszor még szemtermést is nyernek belőle. Azonban a köles, mert aránylag kevés takarmányt ad s ezt is nagyon nehéz megszáritani, mert felette könnyen penészedik, ezenkívül pedig a talajt is kisoványítja. Főelőnye az, hogy magja nem drága s ugyiszólva minden gazdaságban köz-nél van.

Jól szokott sikerülni a fehérmustár, biborhere, homoki bükköny, pohánka, borsó, lóbab és rozsból összeállított keverék. Könnyű talajon pedig a nyulzapuka, mely lassan nő ugyan, de gyakran egész tél közepéig és jó birkalegelőt ad.

Áttelelőre a biborhere, olasz-vadóc, homoki bükköny és bokros-rozs ajánlható.

A biborhere Szent-Iván rozsszal keverve (az előbbiből 80, az utóbbiból pedig 20 százalékot számítva) szintén kitűnő eredményeket szokott adni. Ezen keverék kedvező időjárás esetén október közepén már kaszálható lesz, ha pedig nagyon meg nem viseli, kora tavasszal második kaszálást is ad s még négy soros árpa mindig vethető utána.

Igen jó keverék a következő is: $\frac{2}{3}$ homoki bükköny, $\frac{1}{3}$ Szent-Iván rozs. Ez ősszel legelőt, kora tavaszon pedig egy kaszálást ad, sőt ha továbbra meghagyjuk, még augusztus hóban egy közepes szemtermést is kaphatunk utána.

Ezen elősorolt növényekből és keverékekből körülményei szerint választhat a gazda, ha azonban a vetéssel bármi oknál fogva elkésnék, például a jövő hó végeig, akkor már — ha még ez ősszel kaszálhatni akar — csakis a fehérmustárral tehet kísérletet.

Hirdetések.

Sz. 2670. ki.
1894.

Hirdetmény.

Alulírt városi tanács által közhírré tétetik, miszerint a folyó évben kivetett III.-ad osztályu kereseti adó nyilvános számadásra kötelezett egyletek és a föld házbirtok után járó általános jövedelmi pótladó kivetési lajstrom aug. 2-től 10-ig 8 napi közszemlére, a városi adóhivatalnál ki van téve és az a hivatalos órák alatt megtekinthető. Esetleges folyamódványok közvetlen a m. kir. pénzügyigazgatósághoz adandók be.

Kézdi-Vásárhelyt, 1894. július hó 31-én.

A városi tanács.

BODOKI

✱ MATILD-FORRÁS ✱

különösen kötött szénsavban és szénsavas natriumban rendkívül gazdag

kristálytisztá égvényes vasas savanyuviz.

Elsőrangú aczél-forrás!

A világforgalomban legfelségesebb, legolesőbb és legegészségesebb — megfelelő szakértelemmel természetüen kezelt — a maga nemében páratlan savanyuviz.

Legfelségesebb borviz!

A gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérszegénységen alapuló betegségeknél és női bántalmaknál páratlan hatású gyógy-ital!

Egy literes üveg viz ára üvegeszereléssel 4 krajczár.

Kapható:

Kézdi-Vásárhelyt Kupán József urnál főraktáron, továbbá minden ásványvíz kereskedésben és vendéglőkben.

Tisztelettel GYÖRGY JÓZSEF a forrás kezelője.
(Háromszékmegye) BODOK (Háromszékmegye)

4—

IFJ. JANCsó MÓZES

Kézdi-Vásárhelyt

ajánlja dusan felszerelt

könyvnyomdáját

a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Jutányos áron készít béli, menyegzői meghívókat, tánczrendeket, körleveleket s minden e szakba vágó munkát.

Ajánlja továbbá nyomtatványraktárát közigazgatási hivatalok, lelkész, ügyvéd, tanító urak és magánosok részére; irodai és levélpapírok, irodai szerek raktárát, honnan szükségleteiket szintén jutányos áron beszereshetik.

Nagy üveg tábla raktárát szintén ajánlja a n. é. közönség figyelmébe.